

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoPr/7/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112202588
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3112202588.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Martiny Trnavskej v spore žalobcu: D. SK, a.s., so sídlom C., T. 8, J.: XXXXXXXXX, zastúpeného JUDr. H. M., advokátom so sídlom v A. A., S. XX, proti žalovanej V. C., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, zastúpenej AKK, Advokátska kancelária K. s.r.o., so sídlom C., W. 9, J.: XXXXXXXXX, o zaplatenie 17.201,61 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 09. mája 2018, č. k. 12Cpr/2/2012-368, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti výroku II. a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom výrokom I. súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 734,98 eur s 9,25% ročným úrokom z omeškania od 21.02.2012 do zaplatenia, všetko v mesačných splátkach po 50 eur, splatných vždy do konca príslušného mesiaca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku až do vyrovnania pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že povinnosť plnenia žalovanej zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia na základe trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín, vydaného dňa 30.10.2012, č. k. 1T/141/2012-151, IČS: XXXXXXXXXX dlžníkom - obvineným N. H. E., nar. XX.XX.XXXX. Výrokom II. vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Výrokom III. zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 91,46%, k rukám jej právneho zástupcu, do 30 dní od právoplatnosti uznesenia súdneho úradníka, ktorým bude po právoplatnosti rozsudku určená výška náhrady trov konania. V rozhodnutí konštatoval, že žalobca sa proti žalovanej domáhal náhrady škody podľa § 182 Zákonníka práce za vzniknutý schodok. V danej veci bolo preukázané platné uzavretie dohody o hmotnej zodpovednosti medzi stranami sporu. Medzi stranami sporu nebola sporná existencia schodku na zverených hodnotách tak, ako uviedol žalobca okrem sumy DPH a skutočnosť, že žalovaná tieto hodnoty nevyúčtovala. Spornou bola skutočnosť, či je žalovaná povinná ako súčasť schodku uhradiť aj sumu 1.220,19 eur ako žalobcom odvedenú DPH z ukradnutých zlatých šperkov a hotovosť, získanú z predaja poukážok R.. Žalovaná sa snažila zbaviť svojej zodpovednosti preukazovaním, že schodok vznikol sčasti alebo celkom bez jej zavinenia v dôsledku krádeže organizovanou skupinou zlodějov a nevhodnými pracovnými podmienkami. Súd mal z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín zo dňa 30.10.2012, č. k. 1T/141/2012-151, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.01.2013 za preukázané, že obvinený N. H. E., trvale bytom T., bol uznaný za vinného za krádež spolu s ďalšími troma neznámymi osobami, zo dňa 23.06.2011 v predajni žalobcu v NC R. v C., kde pod zámienkou informovania sa o vystavenom tovare v predajni odvedli pozornosť žalovanej a počas toho, ako im ona prezentovala vystavený tovar, niektorá z prítomných osôb vošla do miestnosti personálu, v ktorej sa nachádzala železná bezpečnostná skriňa (trezor), ktorá v tom čase nebola uzamknutá a z tejto odcudžila vykúpené zlato v hodnote 2.563,67 eur, hotovosť z tržby vo výške 7.316,82 eur a tovar - zlaté šperky v hodnote

7.321,12 eur, čím spôsobili škodu v celkovej výške 17.201,61 eur, za čo bol N. H. E. odsúdený na trest odňatia slobody a zároveň bol zaviazaný nahradiť žalobcovi škodu vo výške 17.201,61 eur do 15 dní od právoplatnosti trestného rozkazu. Súd konštatoval, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že lákadlom pre uvedenú organizovanú skupinu zlodějov boli nasledovné skutočnosti: a) tvar predajne a rozloženie skriniek a vitrín s voľnými dvoma vchodmi do zápultia, b) zlaté retiazky voľne umiestnené na polici na stene „za rohom“, c) prítomnosť len jednej predavačky na predajni a viacerých zákazníkov v predajni, d) otvorené dvere do kancelárie, e) otvorený trezor. Konštatoval, že za existenciu týchto skutočností, ktoré boli lákadlom pre zlodějov, zodpovedal žalobca bodom a) - c), teda tým, že vytvoril a umiestnil vitríny a skrinky v predajni tak, že mala tvar dvojitého písmena „L“ s takmer nulovou viditeľnosťou na opačný koniec predajne, rozhodol o umiestnení zlatých retiazok na dve plató voľne na polici na stene, nezabezpečil na predajni v deň krádeže prítomnosť na predajni chýbajúceho druhého predavača. Žalovaná zodpovedala za skutočnosti pod bodom d) a e), teda za otvorené dvere do kancelárie s otvoreným trezorom. Žalovaná sa bránila aj tým, že v žiadnej smernici či opatrení jej nebola uložená žiadna povinnosť zatvárať dvere do kancelárie a zatvárať, poprípade zamykať trezor v tejto miestnosti. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie bez pochybnosti za preukázané, že takáto povinnosť žalovanej nebola uložená v písomnej smernici či opatrení; podľa vyjadrenia svedkov bolo predavačom iba ústne povedané, že majú dvere do kancelárie zatvárať, čo predavači okrem predavačky V. A., ktorá tam pracovala dva týždne pred krádežou a týždeň po krádeži, nepotvrdili. Súd bol toho názoru, že predavačky boli ústne poučené o zatváraní dverí do kancelárie, kde bol umiestnený trezor, i keď tvrdili, že bežnou praxou bolo, že dvere boli otvorené a nikto z vedenia im to údajne nevyčítal. Nebolo taktiež preukázané, že by bolo predavačom aspoň ústne prikázané zatvárať trezor. Podľa súdnej praxe považoval skutočnosti pod bodom a) - c) a k tomu aj nespornú skutočnosť, že žalobca prikázal predavačom denne neodvádzať tržby z dôvodu úspory finančných prostriedkov za bankové poplatky, za dôvody spôsobujúce zbavenie sa zodpovednosti žalovanej. Uviedol, že na farchu žalovanej sú skutočnosti pod bodom d) a e), resp. hlavne pod bodom e), pričom zostávalo určiť už iba pomer medzi týmito skutočnosťami. K jednotlivým položkám vzniknutého schodku uviedol, že pokiaľ ide o odcudzenú neodvedenú tržbu v sume 4.401,83 eur a sumu za predaj poukážok R. vo výške 2.915 eur, tu je podiel žalovanej na tejto časti schodku vo výške 5%, t. j. 220,09 eur a 145,75 eur z dôvodu, že v prvom rade zaviniel vznik schodku v tejto časti zamestnávateľ tým, že predavačom prikázal neodvádzať tržby a sumu za predaj poukážok každý deň, ako aj nedostatočným počtom zamestnancov v predmetnej neprehľadnej predajni s popísaným tovarom bez celkového výhľadu na celú predajňu, rozmiestneným nábytkom s dvoma voľnými prístupmi do zápultia. Následne až žalovaná tým, že v rámci základných povinností zamestnancov podľa § 81 písm. e) Zákonníka práce chrániť zverený majetok v rámci prevencie pred krádežou aspoň nezatvorila dvere na kancelárii, kde bol umiestnený trezor s umiestnenými tržbami a platbami z predchádzajúcich dní. Pokiaľ ide o odcudzené - chýbajúce šperky v počte 86 kusov v cene 6.100,93 eur bez DPH, súd uviedol, že žalobca ani v žalobe ani v trestnom konaní ani v inventarizačnom zápise neuviedol, koľko odcudzených šperkov bolo odcudzených z voľnej police na stene a koľko z trezoru, pretože to nikde nebolo evidované. Súd vychádzal z predloženej fotografie, kde je vidieť, že na voľnej polici na stene bolo asi 40 kusov retiazok, ktoré boli odcudzené, čo je z celkovej sumy asi polovica. Pri určení miery zodpovednosti v tejto časti súd považoval zavinenie žalobcu vo výške 100%, a preto v tejto časti súd žalobu zamietol z dôvodu zavinenia žalobcu v celom rozsahu. Pokiaľ ide o druhú polovicu šperkov, ktoré boli ako zásoby uložené v trezore, súd zohľadnil zavinenie žalobcu pod bodmi a) - c) zavinenie žalovanej ako pri odcudzených tržbách tak, že určil spoluzavinenie žalovanej v rozsahu 10%, t. j. vo výške 305,05 eur. Pokiaľ ide o odcudzené - chýbajúce vykúpené zlomkové zlato v hodnote 2.563,67 eur bez DPH, súd uviedol, že podľa internej smernice č. 1/2007 toto vykúpené zlomkové zlato nebolo odoslané na vedenie žalobcu a nebolo zistené prečo a kto za to zodpovedal, preto nejde o výlučnú zodpovednosť iba žalovanej podľa § 189 ods. 4 Zákonníka práce, ale aj ostatných troch spoločne zodpovedných predavačov z predmetnej predajne, teda podiel žalovanej pri spoločnej hmotnej zodpovednosti 4 predavačov by bola 1 hodnoty 2.563,67 eur, t. j. 640,92 eur a z tejto sumy súd určil podiel zavinenia žalovanej vzhľadom na skutočnosti pod bodmi a) - e) vo výške 10%, t. j. 64,09 eur. Uzavrel, že celková zodpovednosť žalovanej je tak vo výške 734,90 eur, ktorú žalovanú zaviazal zaplatiť spolu s prislúchajúcim úrokom z omeškania a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Pokiaľ išlo o uplatnenú DPH vo výške 1.920,19 eur s úrokom z omeškania, súd uviedol, že žalovaná nie je povinná zaplatiť žalobcovi žalovanú DPH s príslušenstvom, pretože žalobca sa domáha svojho nároku podľa § 182 Zákonníka práce ako zodpovednosti za vzniknutý schodok a podľa tohto ustanovenia ods. 1 žalovaná zodpovedá len za zverenú hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, pričom DPH nie je uvedená medzi zverenými hodnotami. Súd bol ďalej toho názoru, že žalovaná podľa dohody o spoločnej hmotnej zodpovednosti aj podľa § 182 Zákonníka práce bola zodpovedná aj

za hotovosť získanú predajom poukážok Lyonesse, čo vyplýva priamo z dohody pri výpočte zverených hodnôt označenej ako „ostatný tovar určený na predaj“ ako aj zo znenia § 182 ods. 1 Zákonníka práce ako „iné hodnoty určené na obeh a obrát“. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu, ktorý žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že jeho žalobe v celom rozsahu vyhovie. Ako odvolací dôvod uviedol ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. V odvolaní poukázal na ust. § 182 Zákonníka práce, v ktorom zákon určil predpoklady zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách, pričom z neho zároveň vyplýva, že zamestnávateľ zavinenie nepreukazuje, toto sa predpokladá, a pokiaľ zamestnanec nepreukáže vlastnú nevinu (exkulpáciu). Uviedol, že je síce pravdou, že k schodku došlo krádežou tretích osôb, avšak zavinenie týchto osôb samo o sebe ešte neznamená zánik hmotnej zodpovednosti žalovanej. Tejto zodpovednosti by sa žalovaná zbavila, keby bolo skutkovo preukázané, že v dôsledku úmyselného konania tretích osôb jej bolo znemožnené hospodáriť so zverenými hodnotami, toto však preukázané nebolo, naopak bolo preukázané, že žalovaná v čase krádeže porušila svoje povinnosti pri ochrane zverených hodnôt tým, že mala otvorené dvere do kancelárie, kde bol umiestnený trezor a mala otvorený trezor. K otázke počtu pracovníkov uviedol, že súd nesprávne vyhodnotil dôkazy, keď vychádzal z toho, že na predajni je málo zamestnancov. V uvedenom období v predajni pracovali 4 zamestnanci vo funkcii predavač, pričom na predajni pracovali vždy dvaja a len v ojedinelých prípadoch sa stalo, že na predajni musel byť jeden predavač. V čase krádeže žalobca ani nemohol vedieť, že žalobkyňa je sama v práci, pretože ďalšiemu zamestnancovi pánovi H. bolo zle a išiel k lekárovi, čo však ani on ani žalovaná žalobcovi nenahlásili. K otázke nedostatkov pracovných podmienok žalobcu poukázal na bod 2.6 smernice č. 1/2007, podľa ktorého boli zamestnanci povinní informovať ihneď nadriadených o všetkých závadách, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť zamestnancov predajne, spôsobiť škodu a ohrozenie chodu predajne a pod., pričom z dokazovania vyplýva, že žalobcovi neboli oznámené žiadne závady k problematike týkajúcej sa nedostatkov v pracovných podmienkach. V otázke povinnosti predavača zatvárať dvere do kancelárie, kde bol trezor a zatvárať trezor uviedol, že žalovaná uviedla, že bola zaučená na zakódovanie predajne aj trezoru a toto bolo potvrdené aj svedeckou výpoveďou svedkyne Y., pričom je nepochybné, že osobitná miestnosť, kde sa trezor nachádza, je priestor, do ktorého nemala mať prístup verejnosť a dvere na tejto miestnosti neboli zavreté, ale miestnosť bola dokorán otvorená. Táto skutočnosť je spojená s minimálnym úsilím pracovníčky, ktorú keby bola vyvinula, tak by zamedzila zistiť verejnosti čo a v akom stave sa v miestnosti nachádza. Druhou skutočnosťou je otvorený trezor, kde sa nachádzali cennosti a kde žalovaná kumulatívne krajne ľahostajným spôsobom, keď sa správala tým, že nechala dvere do osobitnej miestnosti otvorené a nechala otvorené dvere trezoru, sa dopustila hrubej nebanlivosti, pričom táto bola príčinou tej škody, ktorá súvisela s krádežou vecí, ktoré sa v trezore nachádzali. K otázke odvádzania tržieb do banky poukázal na bod 2.1 smernice č. 1/2007, v zmysle ktorej bola žalovaná povinná odvádzat' tržbu nad hodnotu 331,93 eur do banky. Žiadnym relevantným dôkazom nebolo preukázané, že predmetná smernica bola zmenená, resp. zrušená a preto boli predavači povinní ju dodržiavať. Ďalej uviedol, že vzájomný vzťah zodpovednosti za škodu podľa § 182 Zákonníka práce a podľa § 420 Občianskeho zákonníka nemožno posudzovať bez vymedzenia rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa. Pokiaľ ide o schodok, zodpovedá zamestnávateľovi hmotne zodpovedný zamestnanec, ktorý prevzal hmotnú zodpovednosť za vyúčtovanie hodnôt, ktoré mu zamestnávateľ zveril a iná osoba zodpovedá len za protiprávny zásah do majetkových práv zamestnávateľa. Hmotne zodpovedný zamestnanec sa zbaví zodpovednosti ak preukáže, že v dôsledku úmyselného konania tretích osôb, prípadne zanedbaných povinností zamestnávateľa, mu bolo zabránené so zverenými hodnotami hospodáriť, disponovať s nimi a starať sa o ne. Pri hodnotení dôkazov súd musí vymedziť presnú príčinnú súvislosť medzi vlamaním a jeho následkom, vzniknutou škodou a až potom pri existencii priamej príčiny s uskutočnením ktorej zákon spojuje zodpovednosť za výsledok (schodok), môže určiť čiastočnú alebo úplnú exkulpáciu (zbavenie sa zavinenia) hmotne zodpovedného pracovníka alebo môže určiť podiel zodpovednosti zamestnávateľa alebo tretej osoby na vzniknutej škode zamestnávateľovi. V danej veci súd prvej inštancie bez vymedzenia relevantných príčin určil podiel zavinenia žalobcovi tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku, pričom zo skutkového stavu nepochybne vyplýva, že ku krádeži došlo tak, že páchatel' vošiel bez potreby prekonania akejkoľvek prekážky cez predajňu do priestoru kancelárie, kde bol uložený otvorený trezor. Práve otvorené dvere do kancelárie a otvorený trezor boli príčiny, ktoré mali relevantný vzťah k vzniknutému následku krádeže v predajni žalobcu. Súd prvej inštancie preto zistený skutkový stav nesprávne vyhodnotil, v dôsledku čoho dospel aj k nesprávnemu právnenému posúdeniu veci.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadala rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Trvala na tom, že schodok vznikol bez jej zavinenia a že nemohla zabrániť krádeži, a to najmä z dôvodu objektívne nedostatočných a nevhodných pracovných podmienok vytvorených žalobcom ako zamestnávateľom, ktoré spočívali v nedostatočnom personálnom, ako aj v nedostatočnom technickom a materiálnom zabezpečení predajne, pričom uviedla, že v súlade so Zákonníkom práce a judikatúrou nie je podmienkou, aby žalovaná na objektívne zjavne nevhodné pracovné podmienky zamestnávateľa písomne upozorňovala. Poukázala tiež na to, že ku škode došlo preukázateľne krádežou zo strany organizovanej skupiny, ktorej nemohla zabrániť. Z dokazovania je pritom zjavné, že krádež v predajni žalobcu bola spáchaná nebezpečným recidivistom, ktorý bol v Slovenskej republike odsúdený aj za lúpeže v zlatníctve, pri ktorej neváhal voči predavačke použiť násilie, pričom krádež predajne žalobcu bola zjavne vopred premyslená a naplánovaná. Ďalej poukázala na to, že nielen z tvrdení jej, ale i zo svedeckých výpovedí ostatných zamestnancov bolo preukázané, že v predajni neboli vytvorené pracovné podmienky na riadne plnenie pracovných úloh a na ochranu majetku zamestnávateľa; tiež zo svedeckých výpovedí je zrejmé, že zamestnanci na tieto nedostatočné pracovné podmienky žalobcu upozorňovali, čo potvrdili viackrát nielen spoločne hmotne zodpovední zamestnanci (výpoveď pani B., výpoveď pána H.), ale aj pani M., ktorá bola vedúcou predajne pred jej odchodom na materskú dovolenku. Podľa ustálenej judikatúry súdov v prípade, keď je úplne jasne a dokázateľne zistené, že chyba bola zamestnávateľovi známa, nie je potrebné, aby ju zamestnanec ešte formálne osobitne hlásil (R64/1961). V zmysle vyššie uvedeného ide o liberačný dôvod, ktorý podľa ust. § 182 ods. 3 Zákonníka práce v plnom rozsahu zbavuje zodpovednosti za schodok. Poukázala ďalej na to, že v čase krádeže bola v predajni sama, nemala k dispozícii kľúče od zadnej miestnosti s trezorom a v čase krádeže obsluhovala zákazníkov, ktorí boli členmi organizovanej skupiny, ktorá vopred premysleným a zosúladeným konaním odpútala jej pozornosť a vykonala krádež. Upozorňuje aj na skutočnosť, že odomknutý trezor počas pracovnej doby nebol ničím výnimočným, ale išlo o bežnú prax z danej predajni, čo potvrdili svedkovia - spoluzamestnanci, pričom interná smernica platná v tom čase neupravovala prácu s trezorom a nikto žalovanú na prácu s trezorom nezaškolil, čo sa tiež v rámci dokazovania preukázalo. Žalobca si teda nesplnil povinnosť ustanovenú v § 41 ods. 1 Zákonníka práce, podľa ktorého je zamestnávateľ povinný utvárať podmienky na plnenie pracovných úloh v zmysle § 177 ods. 1 Zákonníka práce a nevytvoril zamestnancom také podmienky, aby mohli riadne zabezpečiť starostlivosť o zverené hodnoty. Aj v zmysle judikatúry je takéto konanie zo strany zamestnávateľa dôvodom pre zbavenie sa zodpovednosti za schodok zodpovedného zamestnanca. Poukázala tiež na to, že nebola oboznámená so smernicou 1/2007 v inej verzii, ktorú predložil žalobca, čo bolo dokazovaním preukázané, pričom sa ani nikdy nezúčastnila žiadnych školení a nikto ju na práci v predajni v OC R. nezaškolil. Nebola zaškolená na prácu s trezorom, najmä na rôzne spôsoby jeho uzamykania/odomykania. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Žalobca v replike k vyjadreniu žalovanej k svedeckej výpovedi svedkyne B. uviedol, že táto svedkyňa svojím správaním svoje svedectvo spochybnila. Ďalej poukázal na to, že predloženými dôkazmi preukázal, že v rozhodnom období v predajni boli vždy 4 zamestnanci vo funkcii predavača, pracovali vždy dvaja a vo výnimočných prípadoch na predajni musel byť jeden predavač. K obrane žalovanej týkajúcej sa upozorňovania na zlé pracovné podmienky uviedol, že žalobcovi neboli oznámené žiadne závady k problematike týkajúcej sa nedostatkov pracovných podmienok, ktoré by bol povinný riešiť. Zopakoval svoju argumentáciu týkajúcu sa uzatvárania dverí v predajni a uzatvárania trezora, pričom poukázal opätovne na jeho funkciu. Uviedol, že pokiaľ žalovaná argumentuje tým, že prax bola taká, že trezor zamestnanci na predajni nezatvárali, táto skutočnosť len potvrdzuje, aká bola žalovaná nezodpovedná k zvereným hodnotám a že si neplnila základné povinnosti vyplývajúce z pracovného pomeru.

5. Žalovaná v duplike zopakovala svoje dovtedajšie tvrdenia. Upozornila súd na skutočnosť, že žalobca v replike účelovo využíva len časti výpovedí svedkov, ktoré sú vytrhnuté z kontextu tak, aby vyhovovali jeho tvrdeniam. Vyslovila názor, že zo svedeckých výpovedí, z vyjadrení žalovanej ako aj z fotodokumentácie predajne bolo jednoznačne preukázané, že v predajni neboli vytvorené pracovné podmienky na riadne plnenie pracovných úloh, pričom zo svedeckých výpovedí je tiež zrejmé, že zamestnanci na nedostatočné pracovné podmienky žalobcu viackrát upozorňovali. Skutočnosť, že počas pracovnej doby trezor bol odomknutý nebola výnimočná, ostatní zamestnanci predajne potvrdili, že išlo o bežnú prax, nakoľko otváranie trezoru bolo komplikované a trvalo niekoľko minút. Vyslovila názor, že žalobca si bol vedomý nedostatkov na predajni a skutočnosti, že dôvod krádeže nespočíva v osobe žalovanej a v jej správaní, keďže po krádeži došlo k podstatnej úprave predajne za účelom vyššej bezpečnosti a

ochrany pred krádežami, ktorá skutočnosť bola potvrdená viacerými výpoveďami svedkov. Poukázala na skutočnosť, že súd ju nezbavil zodpovednosti za schodok v plnom rozsahu, ako opakovane tvrdí žalobca, ale súd len vyčíslil mieru zavinenia žalovanej a žalobcu, keďže na základe všetkých vykonaných dôkazov bolo preukázané, že žalovaná nemohla krádeži celkom zabrániť z dôvodu zavinenia žalobcu.

6. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP, t. j. čo do obsahu a dôvodov odvolania a zistil, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti a v závislom výroku o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť. Vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, podľa ktorého nie je potrebné nariaďovať pojednávanie odvolacieho súdu. Výrok I. rozsudku odvolací súd nepreskúmal, pretože proti tomuto výroku odvolanie žalobcu nesmerovalo, a tak nadobudol právoplatnosť (§ 367 CSP).

7. Predmetom konania v danej veci bol nárok žalobcu na náhradu škody uplatnený proti žalovanej ako zamestnankyni titulom zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách.

8. Podľa § 182 ods. 1 veta prvá zák.č. 311/2001 Z.z. (Zákonník práce), ak zamestnanec prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zodpovednosť za zverenú hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok.

9. Podľa § 182 ods. 3 cit. zákona, zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom alebo sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

10. Schodok je rozdiel medzi skutočným stavom hodnôt zverených na vyúčtovanie a údajmi v účtovnej evidencii, o ktorý je skutočný stav nižší než stav účtovný. Zodpovednosť zamestnanca za schodok je založená na princípe zavinenia zamestnanca. Pri tejto zodpovednosti sa zavinenie zamestnanca predpokladá; pri zodpovednosti za schodok teda zamestnávateľ nemusí existenciu zavinenia zamestnanca preukazovať.

11. Pokiaľ sa zamestnanec chce zbaviť tejto zodpovednosti, musí preukázať, že vznik schodku nezavinil, napr. že schodok vznikol napr. živelnou udalosťou alebo že schodok vznikol zavinením iných osôb. Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti úplne alebo čiastočne tiež vtedy, keď preukáže, že mu zamestnávateľ nevytvoril vhodné podmienky na hospodárenie so zverenými hodnotami, alebo vtedy, keď preukáže, že zverená hodnota mu bola odcudzená - v takomto prípade páchatel spôsobil, že hmotne zodpovedný zamestnanec nemá možnosť so zverenou hodnotou riadne hospodáriť a starať sa o ňu.

12. Ak tretia osoba odcudzí zamestnancovi zverené hodnoty, ktoré je povinný vyúčtovať, nemá zavinenie tretej osoby samo o sebe za následok zánik hmotnej zodpovednosti zamestnanca. V prípade stretu zodpovednosti neznámeho páchatela za protiprávny zásah do majetkových práv zamestnávateľa a zodpovednosti zamestnanca za schodok na zverených hodnotách treba skúmať najmä to, či zamestnanec konanie páchatela neumožnil (neulahčil) porušením svojej pracovnej povinnosti, napr. tým, že zverené hodnoty riadne nezabezpečil, či sa o ne riadne nestaral. Ak je porušenie povinnosti hmotne zodpovedným zamestnancom z nebanlivosti takého rozsahu, že bez neho by k vzniku schodku úmyselným konaním tretej osoby vôbec nemohlo dôjsť, neprichádza do úvahy ani čiastočné zbavenie sa zodpovednosti podľa § 182 ods. 3 Zákonníka práce (rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo/244/2007 z 01.11.2008).

13. V preskúmvanej veci medzi stranami nebolo sporné, že dňa 23.06.2011 došlo ku krádeži v prevádzke žalobcu, v ktorom bola v tom čase prítomná ako predavačka žalovaná. Medzi stranami sporu taktiež nebola sporná existencia schodku na zverených hodnotách vzniknutá krádežou (sporná bola iba skutočnosť, či za schodok možno považovať aj žalobcom odvedenú DPH vo výške 1.220,19 eur a skutočnosť, že žalovaná bola zodpovedná aj za hotovosť, získanú predajom poukážok R.), ktoré skutočnosti súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí posúdil správne, a ktoré posúdenie ani nebolo predmetom odvolania žalobcu, preto sa ním odvolací súd ďalej nezaoberal.

14. Spornou medzi stranami bola skutočnosť, či žalovaná ako zamestnanec žalobcu konanie páchatela neumožnila (neulahčila) porušením svojich pracovných povinností tým, že zverené hodnoty riadne nezabezpečila, keď žalobca poukazoval na to, že žalovaná ponechala otvorené dvere do miestnosti, v

ktorej sa nachádzal neuzamknutý trezor, z ktorého boli odcudzené zlaté šperky, ako aj finančná hotovosť. Žalovaná sa bránila tým, že žalobca jej nevytvoril vhodné pracovné podmienky, ktoré spočívali jednak v tom, že pulty v predajni boli nesprávne rozložené, takže pokiaľ sa venovala zákazníkovi, nemohla sledovať pohyb iných osôb v predajni; časť zlatých šperkov bola voľne uložená na polici na stene „za rohom“; v deň krádeže pracovala v miestnosti sama, pričom v miestnosti sa pohybovala naraz viac osôb a bola zneužitá organizovanou skupinou zameranou práve na vykonávanie krádeží; žalobcom jej nebola žiadnou smernicou písomne uložená povinnosť uzatvárať dvere do kancelárie a uzamykať trezor a tiež tým, že v trezore sa nachádzala značná hotovosť, ktorú na základe výslovných príkazov zamestnávateľa zamestnanci neodvádzali denne do banky.

15. Preskúmaním vykonaných dôkazov odvolací súd dospel k záveru, že obrana žalovanej bola čiastočne dôvodná a že žalovaná sa čiastočne zbavila svojej zodpovednosti, keď preukázala, že schodok vznikol sčasti bez jej zavinenia.

16. Predovšetkým je potrebné uviesť, že ku schodku na zverených hodnotách došlo krádežou tretích osôb, čo nepochybne vyplýva z trestného rozkazu Okresného súdu Trenčín zo dňa 30.10.2012, č. k. 1T/141/2012-151, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.01.2013, a ktorým bol N. H. E. uznaný za vinného za krádež, ktorú vykonal spolu s ďalšími troma neznámymi osobami uvedeného dňa v dotknutej prevádzke žalobcu v NC R. v C., pričom uvedená osoba bola za uvedenú krádež odsúdená na trest odňatia slobody a zároveň nebola zaviazaná aj nahradiť poškodenej spoločnosti žalobcu vzniknutú škodu v sume 17.201,61 eur do 15 dní od právoplatnosti trestného rozkazu. Bolo preto potrebné skúmať, či žalovaná konala takým spôsobom, že najmä svojim konaním umožnila alebo uľahčila vykonanie uvedenej krádeže.

17. Po preskúmaní vykonaných dôkazov, najmä výpovedí svedkov, sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že za stavu, ktorý existoval na dotknutej predajni v deň krádeže, zodpovedal tak zamestnávateľ žalovanej, ale aj samotná žalovaná. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že žalobca ako zamestnávateľ nepochybne zodpovedal za to, že v predajni sa nachádzali dva pulty, ktoré boli zle rozložené tým spôsobom, že pri obsluhovaní pri jednej z vitrín zamestnanec nevidel čo sa deje v ostatnej časti predajne, pričom z predložených fotografií je zrejmé, že vedľa vitrín sa nachádzali aj dva voľné vchody do zápultia, ktorými sa cudzie osoby mohli dostať do kancelárie, v ktorej sa nachádzal trezor. Žalobcovi ako zamestnávateľovi je tiež nutné pričítať zodpovednosť za to, že časť zlatých šperkov - retiazok, bola voľne umiestnená na polici, teda nebola zabezpečená v uzamknutej vitríne ako ostatné vyložené šperky, ako aj zodpovednosť za to, že neodvedená tržba sa nachádzala v trezore a že zamestnávateľ dôsledne nedbal na to, aby zamestnanci každý deň dosiahnutú tržbu odviekli do banky. Vykonaným dokazovaním bolo pritom preukázané, že zamestnanci tak konali výslovne na príkaz pracovníkov zamestnávateľa, z dôvodu úspory finančných prostriedkov za bankové poplatky, čo vyplynulo jednak z výpovede žalovanej, ako aj svedkov B., H., A., ale aj svedkýň - zamestnankýň žalobcu H. a S.. Je pritom nepochybné, že pokiaľ by zamestnávateľ dôsledne trval na tom, aby zamestnanci uvedenej predajne tržbu odvádzali každý deň, schodok vzniknutý krádežou na zverených hodnotách by bol podstatne nižší.

18. Vykonaným dokazovaním tiež bolo preukázané, a to najmä výpoveďou svedkyne B., že zamestnanci upozorňovali zamestnávateľa na zlé rozloženie pultov, pričom toto tvrdenie svedkyne B. nebolo vyvrátené ani pri konfrontácii so svedkyňou H., ktorá uviedla iba, že si na túto skutočnosť nepamätá. Žalobcovi sa tiež nepodarilo vyvrátiť tvrdenie žalovanej o tom, že jej nebola zo strany žalobcu výslovne uložená povinnosť trezor zamykať; obsah smernice č. 01/2007, ktorú predložil žalobca v konaní a v ktorej v bode 2.24. je zamestnancom uložená povinnosť uzamykať trezory, zásuvky v pulloch a vyberať kľúče a nedávať ich k dosahu cudzích osôb, bol totiž odlišný so znením smernice, ktorá bola odovzdaná žalovanej pri vzniku jej pracovného pomeru, kde táto povinnosť nebola zamestnancom výslovne uložená. Na vrub žalobcovi ako zamestnávateľovi tiež možno pričítať skutočnosť, že nemal ošetrovaný postup v prípade, ak vypadol jeden z predavačov z dôvodu náhlejšej okolnosti, v dôsledku čoho v deň krádeže žalovaná pracovala na dotknutej predajni ako jediná predavačka, pričom vzhľadom k tvaru miestnosti a rozmiestneniu vitrín objektívne nemala možnosť pri obsluhovaní jedného zákazníka obsiahnuť priestor celej predajne. Naopak žalovaná čiastočne uľahčila vykonanie krádeže tým, že nezavrela dvere do miestnosti, v ktorej sa nachádzal trezor a že ho ponechala neuzamknutý, hoci sa v ňom nachádzali zlaté šperky a vysoká finančná hotovosť.

19. Odvolací súd preto v hore uvedených skutočnostiach, rovnako ako súd prvej inštancie, videl dôvody, pre ktoré sa žalovaná sčasti zbavila svojej zodpovednosti, pričom odvolací súd sa stotožnil s mierou zavinenia žalovanej na jednotlivých položkách, ktorou bol vyčíslený schodok na zverených hodnotách tak, ako je uvedené súdom prvej inštancie v odôvodnení jeho rozhodnutia.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a v závislom výroku o trovách konania potvrdil, pričom v podrobnostiach odvolací súd v zmysle ust. 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil, odkazuje.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá bola v odvolacom konaní plne úspešná priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP o výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **nie je prípustné**.

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).